

I. / 2022

Nr. 14 / 2022 **OCTAVA DE RUGĂCIUNE PENTRU UNITATEA CREȘTINILOR**

Octava de Rugăciune pentru Unitatea Creștinilor se va desfășura în perioada 18-25 ianuarie 2022. Motto-ul din acest an este: „Căci am văzut steaua lui la răsărit și am venit să-l adorăm“. (Mt 2, 2). Îi rog pe frații și pe surorile mele ca să facă tot posibilul pentru a promova unitatea. Ceea ce putem face poate părea foarte puțin, asemenea celor cinci pâini de orz și celor doi pești pentru o mulțime de cinci mii de oameni, dar dacă fiecare am făcut ce ne stă în putință, putem spera că și Bunul Dumnezeu va împlini partea Sa.

Nr. 15 / 2022 **5 FEBRUARIE –**
ÎNTÂLNIREA PREOȚILOR ȘI PERSOANELOR CONSACRATE

După cum am menționat în circulara mea anterioară, în data de 5 februarie organizăm întâlnirea tradițională a preoților și persoanelor consacrate. Aceasta va începe la ora 10.00, cu Sf. Liturghie, în biserica Sf. Cruce a Ordinului Piarist, în Timișoara și se va continua în Aula Magna a Liceului Teologic Romano-Catolic „Gerhardinum“. Tema întâlnirii din acest an este „*Cateheza pentru copii, în parohii și biserici, și - în general - activitățile pentru copii.*“ Vedem că acolo unde există comunități numeroase, de credincioși, posibilitatea predării Religiei în școli ne este de mare folos. Acolo însă, unde avem diasporă – și așa este în majoritatea localităților din Dieceza noastră – trebuie să luăm foarte în serios Cateheza din parohie, pentru că la școală prea puțin îi putem aborda pe copii. Pe lângă faptul că nu renunțăm la predarea Religiei în școli, trebuie să facem tot ce putem pentru ca copiii parohiilor noastre, inclusiv cei din filiale, să nu rămână fără pregătire religioasă, spirituală, comunitară corespunzătoare. Trebuie să facem tot ce ne stă în putință pentru ca ei să-și iubească Biserica și comunitatea bisericească, astfel încât să poată deveni membri de încredere ai acesteia. Deoarece întâlnirea are un subiect catehetic, cu această ocazie îi invităm să ia parte și pe profesorii de religie și pe cateheții laici. Îi rog pe confrății mei în preoție să-i ajute pe toți să ajungă la această întâlnire. Sperăm că putem organiza evenimentul cu prezență fizică. În cazul în care suntem obligați să îl desfășurăm pe platforma Zoom, vom trimite o notificare cu câteva zile înainte pe grupul de preoți, unde vom trimite un link-ul corespunzător al platformei Zoom.

Nr. 16 / 2022 **SĂPTĂMÂNA CĂSĂTORIEI**

După cum am văzut în Noul Directoriu pentru Cateheză, prezentat la întâlnirea noastră de anul trecut de către Arhiepiscopul György Udvardy, cateheza trebuie să se îndrepte din ce în ce mai mult către familii. Din ce în ce mai multe parohii realizează faptul că un mare procent dintre copiii de la Prima Sf. Împărtășanie, dar și mai mulți dintre tinerii miruiți, părăsesc biserica dacă

nu există în familie un fundament puternic al credinței. În Europa secolului XXI trebuie să oferim familiilor tot sprijinul de care au nevoie, pentru ca, întăriți în credință, iubire și fidelitate, să poată crește o generație în care putem avea încredere. În secolul trecut nu a existat o tradiție sau o metodă exactă pentru activitățile speciale cu și pentru familii. Atunci nu s-a văzut acest lucru ca fiind atât de necesar. Familiile au fost susținute în multe privințe de comunitatea satului, care a fost clădită pe tradiții creștine. Astăzi însă, trebuie să profităm de orice posibilitate pentru a ajuta familiile. O astfel de posibilitate, inițiativă este și seria *Săptămânii Căsătoriei*. Pentru organizarea acesteia se găsesc o mulțime de oferte și oportunități pe internet și pe site-ul Diecezei noastre. Este important să alegem una sau două inițiative și să pornim cu ele. Dacă familiile le consideră atractive, în anii următori chiar ele vor deveni inițiatori creativi. Săptămâna Căsătoriei este organizată în perioada 7-14 februarie în întreaga lume.

Vezi: <https://www.facebook.com/pastoratia.familiilor.timisoara/>

Nr. 17 / 2022

EXERCIȚII SPIRITUALE PENTRU PREOȚI

Vă anunț datele exercițiilor spirituale pentru preoți din acest an. Toate exercițiile spirituale încep la ora 19:00 și în ultima zi se termină cu Sf. Liturghie, o scurtă meditație de încheiere și micul dejun. Locul de desfășurare al exercițiilor spirituale (acolo unde nu este indicat) va fi stabilit în funcție de numărul celor înscriși și de necesități. Rugăm, ca toți preoții să se înscrie până în 31 ianuarie 2022 la exerciții spirituale, pentru ca, în cazul în care nu există participanți la vreunul dintre aceste termene, să-l putem informa din timp pe coordonatorul invitat. Dacă cineva intenționează să participe în altă parte, îl rugăm să ne anunțe această intenție tot până la 31 ianuarie a.c., iar ulterior să ne aducă o adeverință. Există posibilitatea ca, din cauza coronavirusului, să trebuiască să organizăm într-un mod complet diferit aceste exerciții spirituale.

- În perioada 2-6 octombrie - în limba croată. Exercițiile spirituale sunt conduse de Excelența Sa Bože Radoš, episcop de Varaždin, Croația.
- În perioada 10-14 octombrie - în limba maghiară. Exercițiile spirituale sunt conduse de Excelența Sa László Varga, episcop de Kaposvár, în mănăstirea Surorilor Franciscane din Caransebeș.
- În perioada 17-21 octombrie - în limba română. Exercițiile spirituale sunt conduse de P. Marius Anton Taloș SJ.
- În perioada 24-28 octombrie - în limba germană.
- Exercițiile spirituale în limba bulgară sunt încă în curs de organizare.

Nr. 18 / 2022

CONSILIILE BISERICEȘTI

Statutul, cu caracter provizoriu, de Organizare și Funcționare a Consiliilor Bisericești a fost în vigoare, în acest fel, timp de trei ani, până la 1 ianuarie 2022. După acest termen, luând în considerare părerea decanilor și efectuând doar mici modificări, va fi publicat prin prezenta cu caracter definitiv, atașat în anexă. Peste tot trebuie ales un consiliu bisericesc nou, sau reînnoit cel vechi, iar ziua depunerii jurământului, în fiecare parohie, să fie 6 martie, prima duminică a Postului Mare. Acolo unde noul consiliu a fost ales nu demult, iar membrii încă nu au depus jurământul, pot și ei să îl depună în 6 martie. Unde aceștia au depus deja jurământul și au început să-și exercite mandatul nu mai devreme de anul 2021, nu este obligatorie alegerea unui alt consiliu, dar este posibil, dacă parohul consideră ca fiind necesar acest fapt. (Vezi anexa)

Nr. 19 / 2022

CONFRAȚI CARE SERBEAZĂ DIFERITE JUBILEE ÎN 2022

JUBILEUL DE 50 DE ANI DE PREOȚIE

TAMÁSKÓ Péter-Pál 10.10.1972.

Îl salut cu mare drag pe confratele nostru, care în acest an își sărbătorește jubileul său de preoție. Bunul Dumnezeu să îi dăruiască multă sănătate, putere trupească și sufletească pentru ca viața sa să fie în continuare dedicată preamării lui Dumnezeu și slujirii semenilor noștri. Să ne rugăm pentru el!

Nr. 20 / 2022	CERERI DE TRANSFER
----------------------	---------------------------

Îi rog pe acei confrăți în Preoție care, din anumite motive, ar dori să fie transferați într-o altă parohie, să comunice în scris Ordinariatului Episcopal această intenție până în data de 31 martie 2022.

Timișoara, 5 ianuarie 2022

✠ Iosif
episcop diecezan

Anexă

Număr:

**STATUTUL DE ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE
A CONSILIILOR BISERICEȘTI ALE PAROHILOR ROMANO-CATOLICE
DIN DIECEZA DE TIMIȘOARA**

I. Parohia, comunitate a credincioșilor

1. Conform Codului de Drept Canonic, parohia este o comunitate distinctă de credincioși, constituită în mod stabil, a cărei grijă pastorală este încredințată unui paroh, în calitate de păstor propriu al ei (cf. Can. 515 § 1).
2. Numai Episcopului diecezan îi revine dreptul să înființeze, să desființeze sau să modifice parohiile, ascultând părerea consiliului prezbiteral (cf. Can. 515 § 2).
3. O parohie înființată în mod legitim se bucură *ipso iure* de statutul de personalitate juridică (cf. Can. 515 § 3).
4. De parohie pot aparține filiale, unde există loc de cult (biserică, capelă, case de rugăciune).
5. Acele așezări unde, din cauza numărului mic de credincioși, nu există încă loc de cult, sunt considerate diasporă.
6. Conducătorul, respectiv reprezentantul parohiei este parohul (întotdeauna când se face referire la paroh se subînțelege și administratorul parohial).

II. Consiliul bisericesc

7. Conform Can. 529 § 2 parohul trebuie să recunoască și să promoveze rolul propriu pe care îl au laicii în misiunea Bisericii.
8. Conform Codului de Drept Canonic, implicarea credincioșilor în îndeplinirea misiunii Bisericii se face în cadrul consiliilor pastorale și al consiliilor cu probleme economice. (cf. Can. 536 și Can. 537). În Dieceza de Timișoara, această sarcină este îndeplinită de către consiliul bisericesc. Este recomandabil, ca acest consiliu să aibă două secțiuni: cea pentru probleme pastorale și cea pentru probleme economice (vezi Anexa). Ambele secțiuni pot avea membri sau grupuri cărora li se pot încredința spre îndeplinire diferite sarcini.

9. În fiecare parohie trebuie instituit un consiliu bisericesc. Diferitele alte obiceiuri vor dispărea începând de acum.
10. În funcție de necesități, consiliul bisericesc se poate înființa și în filiale, sau se poate oferi posibilitatea ca și filialele să fie reprezentate cu câte un membru în consiliul parohiei.

III. Organizarea consiliului bisericesc

11. Consiliul bisericesc este alcătuit din membri aleși și membri numiți.
12. Alegerea membrilor intră în atribuțiile adunării generale a comunității.
13. Poate fi aleasă, ca membru, oricare persoană cu vârsta cuprinsă între 20–75 de ani, care aparține comunității, nu este exclusă din comuniunea sacramentelor, este catolic practicant, se remarcă printr-o atitudine totalmente solidară cu Biserica (*sentire cum Ecclesia*) și, prin contribuția sa anuală, participă la susținerea parohiei.
14. Pentru organizarea alegerilor adunării generale este necesară solicitarea prealabilă a unei permisiuni din partea Ordinariatului episcopal.
15. Alegerile se vor desfășura în baza listei de candidați, care să conțină numele a minim de două ori mai multe persoane decât numărul consilierilor aleși. Candidații pot fi atât femei cât și bărbați.
16. Lista candidaților va fi întocmită de către o comisie alcătuită din minim 5 membri ai consiliului bisericesc. În lipsa consiliului bisericesc, parohul va institui o comisie de desemnare, care să reprezinte, pe cât posibil, diferitele sectoare ale parohiei, din punct de vedere teritorial sau al activității desfășurate.
17. Alegătorii vor alege, dintre candidații înscriși pe listă, atâția membri, câți alcătuiesc consiliul bisericesc.
18. Numărul membrilor aleși ai consiliului bisericesc va fi următorul: până la 1000 de credincioși, 6–12 persoane, peste acest număr, pentru fiecare 500 de credincioși încă un (1) membru.
19. Membrii din oficiu ai consiliului bisericesc sunt:
- a.) Capelanul. În cazul în care sunt mai mulți capelani, unul dintre aceștia;
 - b.) Diaconul permanent;
 - c.) Cantorul;
 - d.) Reprezentantul cateheților laici;
 - e.) Câte un reprezentant al mișcărilor ecleziale, al grupurilor spirituale, al asociațiilor catolice, al grupului de tineret, în cazul în care nu au ajuns să fie aleși. Pot fi membri și reprezentanții ordinilor călugărești de pe teritoriul parohiei, dacă și ei doresc acest lucru.
20. Consiliul bisericesc ales este aprobat de către Ordinariatul Episcopal în baza procesului verbal al alegerilor.
21. Membrii consiliului aprobat vor depune, după Sfânta Împărtășanie comună, la sfârșitul unei Sfinte Liturghii duminicale, următorul jurământ, prin care se obligă să contribuie la binele comun al Bisericii:

MODEL DE JURĂMÂNT:

„Eu..... ca membru al consiliului bisericesc al parohieijur înaintea lui Dumnezeu, a Sfintei Fecioare Maria și a tuturor sfinților că voi contribui cu viața și munca mea la binele Bisericii și doresc să slujesc cu deplină conștiințozitate, respectând Statutul și regulamentele bisericești, interesele spirituale și materiale ale Bisericii. Pentru a îndeplini aceste sarcini cer harul Domnului nostru Isus Cristos, (ocrotirea, patronul/patroana acestei biserici), sprijinul credincioșilor și binecuvântarea lui Dumnezeu. Așa să-mi ajute Dumnezeu!“

22. Durata mandatului consiliului bisericesc este de trei ani, iar, pe baza unor motive bine întemeiate, acesta poate fi oricând revocat de către episcop.
23. În cazul în care consiliului bisericesc i s-a retras mandatul sau acesta a expirat și nu se pot organiza noi alegeri, episcopul poate numi, la propunerea parohului, un comitet de curatori alcătuită din 3-5 membri. Durata mandatului comitetului este de obicei, doar de un an; din motive serioase poate ajunge la trei ani.
24. Calitatea de membru al consiliului bisericesc încetează dacă persoana:
- a.) demisionează,
 - b.) este absent la 2-3 ședințe consecutive, fără un motiv întemeiat.
 - c.) nu mai poate îndeplini sarcinile și condițiile definite la alegere din cauza unor schimbări survenite sau a anumitor circumstanțe.

IV. Îndatoririle consiliului bisericesc

25. Asumând sarcinile cuprinse în Can. 536, în competența consiliului bisericesc intră următoarele:
- a.) sprijinirea vieții spirituale, caritative, liturgice și promovarea fervorii creștine;
 - b.) îngrijirea persoanelor bolnave, nevoiașe, a elevilor care au obligația să participe la orele de religie;
 - c.) difuzarea publicațiilor și revistelor catolice;
 - d.) supravegherea ordinii și curățeniei în biserică și întreținerea clădirii bisericii și a parohiei;
 - e.) pentru fiecare dintre aceste îndatoriri poate fi numită sau aleasă o persoană responsabilă, cum ar fi: responsabil pentru tineret, responsabil pentru ministranți, responsabil pentru muzică de tineret, responsabil cu lucrările de încălzire și întreținere, responsabil pentru sonorizare etc.
26. Membrii desemnați pentru îndeplinirea acestor sarcini își aleg colaboratori din rândul credincioșilor sau al vecinilor, respectiv pot cere sprijinul organizațiilor, asociațiilor sau al mișcărilor ecleziale existente (de ex: Caritas, asociația de femei, grupurile de Sf. Rozariu etc.).
27. Conform prevederilor Can. 537, consiliul pentru probleme economice îl ajută pe paroh în administrarea bunurilor parohiei, conform canoanelor Bisericii și normelor Diecezei.
28. În activitățile consiliului pastoral cât și ale consiliului cu probleme economice se pot implica și credincioși, care nu sunt membri ai consiliului bisericesc.
29. După cum reiese din însăși denumirea sa, consiliul bisericesc are rol de consiliere și își desfășoară activitatea conform dispozițiilor episcopului diecezan.

V. Funcții în consiliul bisericesc

30. Președintele consiliului bisericesc este parohul.
31. Membrii consiliului bisericesc aleg din rândurile lor curatorul (președintele laic), notarul (redactează procesele verbale) și casierul (unde nu există contabil).
32. Funcționarii consiliului bisericesc nu primesc remunerație pentru munca lor.

VI. Ordinea întrunirilor consiliului bisericesc

33. Consiliul bisericesc se întrunește în mod obligatoriu pentru ședințe obișnuite (ordinare) cel puțin la începutul și la sfârșitul anului (o ședință de evaluare la sfârșitul anului și o ședință de planificare a noului an). Dacă este necesar, parohul poate să convoace membrii consiliului pentru ședințe extraordinare.
34. Numai parohul are dreptul să convoace membrii consiliului pentru ședință, pe care el o prezidează.
35. În cazul în care parohul nu poate fi prezent, ședința poate fi prezidată de capelan sau de curator, cu împuternicirea parohului.

36. Ședința se va deschide cu o scurtă meditație, învățătură și rugăciune, eventual cu un cântec bisericesc.
37. Dacă se consideră necesar, se poate da citire procesului verbal întocmit la ședința anterioară.
38. Punctele de pe ordinea de zi a ședinței sunt stabilite de către paroh, dar pot veni și ceilalți cu propuneri.
39. La ședință se va întocmi un proces verbal, care va fi semnat de către președinte, notar și doi membri ai consiliului bisericesc, desemnați pentru autentificare. În procesul verbal se vor enumera nominal toți cei prezenți.

VII. Adunarea generală

40. Adunarea generală se va convoca în vederea alegerii membrilor consiliului bisericesc sau pentru a dezbate probleme extraordinare.
41. Adunarea generală se va convoca de către parohul comunității cu permisiunea prealabilă a Ordinariatului Episcopal.
42. Convocatorul pentru adunarea generală trebuie anunțat public, în biserică, cel puțin cu o săptămână înainte de ziua ședinței.
43. Persoana desemnată pentru întocmirea procesului verbal va scrie procesul verbal, care va fi semnat de către paroh, notar și membrii desemnați pentru autentificare.

Statutul de funcționare, de mai sus, devine obligatoriu pentru Dieceza de Timișoara începând cu data de 15 ianuarie 2022.

Timișoara, la 15 ianuarie 2022.

L. S.

✠ Iosif Csaba Pál
episcop diecezan

Anexă la Statutul Consiliilor Bisericești. Congregația pentru Cler a publicat în data de 20 iulie 2020, Instrucțiunea cu titlul „*Convertirea pastorală a comunității parohiale în slujba misiunii evanghelizatoare a Bisericii*“. În cele de mai jos putem găsi câteva fragmente privitoare la secțiunile economice și pastorale:

- a. **Consiliul Economic (secțiunea economică).** „Gestionarea bunurilor de care dispune fiecare parohie, în măsură diferită, este un domeniu important de evanghelizare și de mărturie evanghelică, în fața Bisericii și a societății civile, deoarece, așa cum a amintit Papa Francisc, «toate bunurile pe care le avem, Domnul ni le dă pentru a face să înainteze lumea, pentru a face să înainteze omenirea, pentru a-i ajuta pe ceilalți». Deci parohul nu poate și nu trebuie să rămână singur în această îndatorire, ci este necesar să fie asistat de colaboratori pentru a administra bunurile Bisericii, înainte de toate, cu zel evanghelizator și spirit misionar (punctul 101). Despre Consiliul Economic, care la noi activează ca și secție, se exprimă astfel: „...în fiecare parohie trebuie să fie constituit în mod necesar consiliul pentru probleme economice, organism consultativ, prezidat de paroh și format din cel puțin alți trei credincioși“. (p. 102) Parohul va determina numărul membrilor consiliului și dacă ei trebuie să fie numiți de el, sau mai degrabă să fie aleși de comunitatea parohială, având

grijă că „trebuie să fie de bună reputație dovedită, precum și experți în probleme economice și juridice (...) în așa fel încât consiliul să nu fie constituit numai formal.“ (p. 10.)

- b. **Consiliul Pastoral (secțiunea pastorală).** „Este misiunea consiliului pastoral să studieze, să examineze tot ceea ce se referă la activitățile pastorale și să propună apoi concluzii practice, cu scopul de a promova conformitatea vieții și a acțiunii poporului lui Dumnezeu cu Evanghelia, având conștiința că, așa cum a amintit Papa Francisc, scopul acestui consiliu «nu va fi îndeosebi organizarea eclezială, ci visul misionar de a ajunge la toți». (p. 110) „Respectând respectivele norme diecezane, este necesar ca acest consiliu pastoral să fie efectiv reprezentant al comunității pentru care este exprimare în toate componentele sale (preoți, diaconi, persoane consacrate și laici). El constituie un domeniu specific în care credincioșii pot să exercite dreptul-obligația lor de a exprima propria gândire păstorilor și a o comunica și celorlalți credincioși, cu privire la binele comunității parohiale. Prin urmare, funcția principală a consiliului pastoral parohial constă în a căuta și a studia propuneri practice în privința inițiativelor pastorale și caritative care se referă la parohie, în sintonie cu drumul diezezei.“ (p. 112) „Pentru ca slujirea consiliului pastoral să poată fi eficientă și rodnică, trebuie evitate două extreme: pe de o parte aceea a parohului care se limitează să prezinte consiliului pastoral decizii luate deja, sau fără informarea prealabilă corespunzătoare, sau că îl convoacă rar, numai pro forma; pe de altă parte, aceea a unui consiliu în care parohul este numai unul dintre membri, privat de fapt de rolul său de păstor și conducător al comunității.“ (p. 113) „În sfârșit, este considerat potrivit ca, pe cât posibil, consiliul pastoral să fie compus mai mult din cei care au responsabilități efective în viața pastorală a parohiei, sau care sunt corect angajați în ea, cu scopul de a evita ca reuniunile să se transforme într-un schimb de idei abstracte, care nu țin cont de viața reală a comunității, cu resursele și problematicile sale.“ (p. 114)